

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel X. Dat oock de vrouw-persoonen met den ghevanghenen gheen mede-lijden en hadden.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

ren tijde/maer nu sonderlinge betoont/ als de Martelaers in't openbaer worden ghebraght om van eenen peggelijcken bespot te worden. Want als de soldaten hen som-tijds met stocken sloeghen/ som-tijds dreyghden te stroppen ende dooden/ dan quamen dese roffianen en wilden hen als middelaers stellen veur de ghevanghenē / ende seyden met bitteren spot: Wy bidden veur hen/wy bidden veur hen: spaert-se doch/ want het zijn goede mannen. Ende ter-stondt naer dese woorden ouer-vielen sy hen met slaghen ende lasteringhen: waer mede alle die daer rondts-om stonden groote vzeughdt toonden/ ende uyt al-sulcken schroomelijcken spel groote ghenoechte namen. Jae oock ghelijck eer-tijds tegen onsen Saligh-maecker gecloncken hebben de stemmen der Joden eyschende ende begherende dat hy om-ghebroght soude worden / ende ghelijck teghen den heylighen Polycarpum het volck seer hittigh wesende naer sijn doodt met groot gheroep heeft ghetiert ende ghebeyt: al-soo heeft doen ter tijdt de rasende ghemeynte dus-danighe rasende stemmen teghen de soldaten Christi laten hoozen: Datmen-se veur helpe/ datmen-se aende galghe hange/ dese Monicken/ dese Popen/ dese Papauwen.

CAPITTEL X.

Dat oock de vrouw-perfoonen met den ghevanghenen gheen mede-lijden en hadden.

No daer ghy v noch meer af verwonderen sult/ Noock de vrouw-perfoonen die vele teerder zijn/ en dien de nature een sonderlinghe bewegelijckheydt tot mede-lijden heeft in-ghestort/ en die oock ouer de ghene die de doodt schuldigh en weerdigh zijn / lichtelijck tot schreyen beweghet worden/ die en sche-

M

nen

nen deur dit swaer verdriet der ghevanghenen niet
 met allen beroert te wesen / soo dat desen aen-gaen-
 de de onghenadighepdt ende wreedthepdt van dese
 menschen heeft de onghenadighepdt van die van
 Jerusalem te bouen ghegaen. Want wy lesen dat
 Luc. 23. emmers de vrouwkens van Jerusalem met ghes-
 chrey ende geweent Christum ghevolght zijn / doen
 hy metten crupre gheladen gingh tot de plaetse des
 doodts. Maer hier heeft-men deur-gaens ghesien
 de vrouwen / uyt-gheschudt hebbende de naturelijc-
 ke beweghelijckhepdt / groote vzeughdt maeckē in-
 de wreedthepdt vande mans-persoonen / ende inde
 alendigheden der ghevanghenen hen wonderlijck
 verheughende : hoe wel dat sy nu al te veuren des-
 sen hunnen stueren aerdt genoegh hadden betoont/
 doen Lumme den Bziel versch hadde inne-gheno-
 men. Want al-soo sijn soldaten eenen religieus van
 t' Clooster van Sugghe (ghelegghen omtrent den
 Bziele) seer leelijcken hadden vermoordt / ende
 beyde sijne ooren van't hoofdt ghesneden d'een aen-
 de poozte vander stadt / d'ander aende kerck-deure
 hadden ghenaghelt / sommighe boose vrouwen
 hebben d'andere hunne commeren aen-ghelockt
 om tot beyde de plaetsen te gaen met grooten hoo-
 pen ende hunne ooghen ende herten met dit schoon
 soet vertoonfel te vermaecken. Hier dan was on-
 der andere by ghevalle teghen-wozdigh een vrouwe
 van Gorcom / die haer niet verrijdt en heeft in't
 midden van het volck met spijtigher tonghen Heer
 Nicolaes den Pastoor namentlijck naer te roepen
 ende te segghen : O meester Nicolaes (want al-soo
 wierdt hy ghemeynelijck ghenoeemt / ghelijck oock
 de andere meester Lenaerd) hoe fraey sult-dy nu de
 galghe stofferen ? Ende weder-om : Ach hoe sal dit
 slaeken nu aende galghe hanghen wapperen ? Met
 desen

desen verfmadelijcken by-naem wierdt hy genoemt
 van sommighe snateraers / omijnen grooten ghe-
 duerighen arbydt die hy plagh te doen inde pasto-
 rye / sonderlinghe in de heylighe Sacramenten der
 ghemeynten aen te dienen sonder verdrietelyck oft
 vermoeyt te worden / als een slaue die hem tot
 sulcken werck hadde begheuen . Want al wast
 saecke dat H. Lenaerd ende Nicolaes plaghen met
 keeren van weken den last van de pastorye te bedie-
 nen / nochtans de wercken die meer moeyte ende
 lichaemelijcken arbydt vereyschten / bediende Heer
 Nicolaes seer gheerne inden naem van H. Lenaerd
 als suder ende deghelijcker dan hy / soo dat hy tot
 sulcken arbydt nacht en dagh euen bereedt was .
 Inder voeghen dat deur t'ghene dat aller-meest
 streckte totijnen lof / wierdt hy byde goddeloose
 menschen veracht . Daer waren noch by andere
 soo mans als vrouwen van Gorcom die de ghe-
 vanghenen om t'eerste met schampere naemen on-
 ghelichelijck bespottede / noemende hen dickwils
 verleyders en siel-moorders . Dit was dese heylighe
 mensche seer swaer om hoorē / als die hunne schaep-
 lens / die hen bevolen waren / al-tijdt seer bemin-
 nende / anders niet opt ghesocht en hadden dan hoe
 dat sy hen inde waerheydt des Catholijcks gheloofs
 en inde vreesse Godts moghten verstercken / ende al-
 soo aen-leyden tot de eeuwighen weyde . Deur-waer
 dese lechijcke ondanchbaerheydt van sijne bozghers
 heeft H. Lenaerd soo swaer gheballen / dat hy cozts
 daer naer eenen van sijn kennisse toe-sprekende / ver-
 claerde / dat dese verwijtinghen ende op-spraken
 van sijn volck hem vele verdrietelijcker ende bitter-
 der waren als de doot selue . Want hoe wel dat
 ijnen moedt ghenoegh bevesticht was met de
 deughdt van patientie teghen allen op-val van on-
 ghelijck

ghelijck datter van alle canten ouer-quam: noch-
tans wierdt sijn herte al te seer gewondt als met een
grootte quetsure / deur dese grootte onbeleefthepdt
van sijne schaepkens / die al-soo goedts moedts lie-
pen naer de verdoemenisse.

CAPITTEL X I.

Hoe de ghevanghenen ten Briel inden kercker
zijn ghecomen, ende wat gheselschap sy daer
noch ghecreghen hebben.

Voort-aen als de Martelaers nu langh ende
ghenoegh hadden gestaen onder de galghe in t
nudden vande merckt ten luste ende spot van de rae-
sende ghemeynte / al-soo dat hen deur de vermoeyt-
hepdt het sweedt bouen maten af-liep / soo wierden
sy ten lesten in eenen leelijcken stinckenden kercker
ghelepdt / daer-men de boose mis-dadighe menschen
in plagh te stellen. Al-waer sy ghesloten ghebon-
den hebben twee ander Pastoors / die on-langhs
te beuren van hunne plaetsen daer sy de schaepkens
Christi hoedden niet gheweldt waren ghevanghen
ghenomen ende binnen den Briel ghebraght / den
eenen ghenoemt H. Andries van Vernoert / den an-
deren H. Adriaen van Mael-dam / welke zijn twee
dorpen ghelegghen niet verre van Dordrecht. Maer
rochts daer naer omtrent een half ure tijds wierden
inden seluen kercker gestooten noch twee andere die
vande Geusen versch waren ghevanghen op hunne
Pastoorje ende derwaerts ghebraght. Dese wa-
ren Keligieusen vande Orden van Premonstrept /
waer van de eene oock ghenoemt was H. Adriaen /
die Pastoor was ter plaetsen daer de Mase inde zee
loopt aende rechte sijde / welke plaetse ghemeyne-
lijck ghenoemt wort Munster. De andere H. Ja-
cob /